

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
užsienio reikalų ministerijai
J. Tumo-Vaižganto g. 2
01511 Vilnius

VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2013 m. liepos 15 d. Nr. 9-32
Vilnius

Mes atlikome Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2012 metus auditą.

Vadovybės atsakomybė

Užsienio reikalų ministras arba jo įgaliotas administracijos vadovas yra atsakingas už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Užsienio reikalų ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Užsienio reikalų ministerijoje ir jai pavaldžioje įstaigoje.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių tinkamo ir teisingo pateikimo bei dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo

ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Užsienio reikalų ministerijos apskaitos sistemos, konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

Užsienio reikalų ministerijoje nustatytos apskaitos tvarkymo klaidos iškreipė finansinių ataskaitų duomenis – jie išsamiai ir teisingai neparodė viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir veiklos rezultatų – per ataskaitinį laikotarpį uždirbtų pajamų ir patirtų sąnaudų:

– konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis valdomo turto likutinė vertė nurodyta 350,9 tūkst. Lt mažesnė, finansavimo sumos 217,6 tūkst. Lt didesnės, nurodyti netikslūs 8 776,2 tūkst. Lt žemės ir grynojo turto likučiai dėl nenustatytos žemės tikrosios vertės, 1 422,6 tūkst. Lt transporto priemonių ir 15 654,6 tūkst. Lt įsipareigojimų likučiai dėl išsinuomotų pagal nuomos sutartis automobilių neįvertinimo pagal finansinės nuomos (lizingo) kriterijus, 24 295,4 tūkst. Lt sukauptų gautinų sumų ir 6 530,8 tūkst. Lt sukauptų mokėtinų sumų dėl vidutinio darbo užmokesčio vidurkio skaičiavimo nesivadovaujant teisės aktų reikalavimais (žr. ataskaitos 1.2 poskyrį).

– konsoliduotoje Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis dėl neužregistruoto turto neteisingai nurodyta 18,2 tūkst. Lt pajamų ir sąnaudų (žr. ataskaitos 1.2 poskyrį);

– Ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio, nes 2012 m. gruodžio 31 d. Veiklos rezultatų ataskaitą sudarė ne pagal sąskaitų duomenis: šioje ataskaitoje kitos veiklos sąnaudos nurodytos 6 556,2 tūkst. Lt mažesnės, pagrindinės veiklos kitos sąnaudos – 6 550,2 tūkst. Lt didesnės, pagrindinės veiklos nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos – 3,7 tūkst. Lt didesnės, pagrindinės veiklos sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos sąnaudos – 2,4 tūkst. Lt didesnės, negu didžiojoje knygoje nurodytos šios sąnaudos (žr. ataskaitos 1.2 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Užsienio reikalų ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2012 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Sąlyginės nuomonės dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas

Užsienio reikalų ministerija dalį valstybės biudžeto asignavimų suplanavo ir panaudojo nesilaikydama finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, o dėl netinkamos patirtų išlaidų apskaitos konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis) kasinės išlaidos nurodytos 2 864 tūkst. Lt didesnės, o kasinės išlaidos mažesnės šiomis sumomis: 1465,5 tūkst. Lt – dotacijų tarptautinėms organizacijoms (2.5.2 straipsnis), 647,3 tūkst. Lt – kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams (2.8.1.1.1.2 straipsnis), 708,8 tūkst. Lt – kitų išlaidų kapitalui formuoti (2.8.1.2. straipsnis), 5,6 tūkst. Lt – kitų prekių (2.2.1.1.1.10 straipsnis), 36,8 tūkst. Lt – komandiruočių (2.2.1.1.1.11 straipsnis) (žr. ataskaitos 1.1 poskyrį).

Užsienio reikalų ministerija, skirdama valstybės biudžeto asignavimus viešajai įstaigai programos priemonei vykdyti pagal vieną ekonominės klasifikacijos straipsnį, nesilaikė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo ir Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, nes apskaitoje 70 tūkst. Lt panaudotų biudžeto lėšų neatskleidė pagal jų ekonominę paskirtį (žr. ataskaitos 1.1 poskyrį).

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Užsienio reikalų ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Užsienio reikalų ministerijai pavaldaus Energetinio saugumo centro direktorius nustatė didesnes pareigybių kategorijas ir tarnybinių atlyginimų koeficientus, negu leidžia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“. Užsienio reikalų ministerija nesiėmė veiksmų, kad Energetinio saugumo centro direktorius 2012 metais tarnybinį atlyginimą nustatytų taikydamas teisingą koeficientą, kaip numatyta minėto Vyriausybės nutarimo 4 priede, todėl į valstybės biudžetą nebuvo grąžintas neteisėtai išmokėtas 34 327,29 Lt darbo užmokestis kartu su socialinio draudimo įmokomis (žr. ataskaitos 2.1 poskyrį).

Užsienio reikalų ministerija kai kuriems darbuotojams vidutinį darbo užmokestį apskaičiavo nesilaikydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 650 patvirtinto Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašu (žr. ataskaitos 2.2 poskyrį).

Užsienio reikalų ministerija darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, skyrė ir išmokėjo 75,6 tūkst. Lt vienkartinės pinigines išmokas, nors tokių išmokų nenumato Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 5 d. nutarimas Nr. 1235 „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos veiklos“ (žr. ataskaitos 2.3 poskyrį).

Užsienio reikalų ministerija diplomatinėse atstovybėse darbuotojams ir jų šeimos nariams iš valstybės biudžeto asignavimų neteisėtai sumokėjo 100,5 tūkst. Lt didesnes bendras darbuotojo ir jo šeimos narių metinės sveikatos draudimo išlaidas, negu nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 5 d. nutarime Nr. 1235 „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos veiklos“ (žr. ataskaitos 2.4 poskyrį).

Užsienio reikalų ministerija pažeidė su draudimo bendrove sudarytos sutarties 7 punktą, nes draudimo bendrovei nurodžiusi draudimo išmoką pervesti tiesiogiai įmonėms, atliekančioms remonto darbus įvykio vietoje, sudarė galimybę paslaugas pirkti netaikant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų (žr. ataskaitos 2.5.3 skirsnį).

Užsienio reikalų ministerija sumokėjo už prekes, neatitinkančias techninės specifikacijos reikalavimų, todėl nebuvo įgyvendintas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatytas viešųjų pirkimų tikslas – įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas (žr. ataskaitos 2.5.4 skirsnį).

Užsienio reikalų ministerija, 2012 metais skyrusi 835,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų projektams-parodoms, tinkamai nekontroliavo jų panaudojimo ir neužtikrino, kad lėšos būtų panaudotos efektyviai ir ekonomiškai, kaip numatyta Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme (žr. ataskaitos 2.6.1 skirsnį).

Užsienio reikalų ministerija, nesilaikydama finansinės drausmės, 85 tūkst. Lt biudžeto asignavimų panaudojo paslaugoms, kurios buvo suteiktos 2013 metais, apmokėti. Taip pat netinkamai administravo sutartinių įsipareigojimų vykdymą, nekontroliavo, ar paslaugos ir prekės buvo pirktos, taikant viešųjų pirkimų procedūras, todėl nebuvo užtikrinta, kad lėšos būtų panaudotos racionaliai ir taupiai, kaip numatyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte (žr. ataskaitos 2.6.4 skirsnį).

Sąlyginė nuomonė dėl valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Užsienio reikalų ministerija ir jai pavaldi įstaiga visais reikšmingais atžvilgiais 2012 metais valstybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Valstybinio audito išvadą pateikiame kartu su valstybinio audito ataskaita ir pridedame audituotų Užsienio reikalų ministerijos konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių kopijas.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Akvilė Dovydaitytė